

Het voeren van leergesprekken met impact

Donderdag 11 februari 2021 9.00 – 16.15

Achtergrond

Voor het voeren van leergesprekken met aios heb je op grond van je spreekuurervaring in principe alle communicatieve vaardigheden in huis. Maar een spreekuurconsult is echt iets anders dan een leergesprek. En een leergesprek is iets anders dan een gesprek waarin je de aios vertelt hoe jij iets zou aanpakken. Vandaag staan we stil hoe je gesprekken benut om de aios tot leren en (verdiepende) reflectie aan te zetten. Het voeren van een leergesprek dat op deze manier impact heeft, vraagt om specifieke coach- en communicatieve vaardigheden. Daar gaat deze dag over. Het vraagt van jou om jezelf en je aanpak tijdens leergesprekken te onderzoeken, om je leerbaar (en daarmee ook kwetsbaar) op te stellen zodat je je vaardigheden als opleider verder kunt verfijnen. In de ochtend behandelen we de belangrijkste ingrediënten in een leergesprek plus een bruikbaar gespreksmodel. Ook ga je op onderzoek naar je overtuigingen en onderliggende normen en waarden: misschien heb je de neiging om voorzichtig te zijn in leergesprekken, mogelijk merk je dat je lastige zaken onbesproken laat. Het kan ook zijn dat je geneigd bent snel met een oplossing te komen of dat je veel informatie wil overdragen. We staan geregeld stil bij de vraag waarom doe ik de dingen eigenlijk zoals ik ze doe?

Op basis van de voorbereidende opdracht en de lesstof in de ochtend formuleer je een leerdoel voor jezelf voor het voeren van leergesprekken met impact. Je oefent daar in de middag mee in subgroepen, reflecteert over hoe het gaat en ontvangt feedback. Met de nieuwe ervaringen die je zo opdoet, kun je zelf verder aan de slag.

Docenten

Marjolein Bastiaanssen, bedrijfsarts, is eerstverantwoordelijke instituutsopleider voor de bedrijfsartsopleiding bij de SGBO.

Sheila van de Sande, arbeid- en organisatiepsycholoog, is gedragswetenschappelijk docent bij de SGBO.

Resultaat

- Je weet wat belangrijke ingrediënten zijn voor een goed leergesprek.
- Je wordt je bewust van de verschillende verantwoordelijkheden in je rol: begeleiden, coachen en opleiden.
- Je hebt geoefend met communicatieve vaardigheden.
- Je weet wat je in de praktijk kunt doen om het leergesprek meer impact te geven.

Opzet en inhoud

Deze dag is praktisch van opzet. In de ochtend wordt ingegaan op de ingrediënten, bouwstenen en voorwaarden voor een goed leergesprek. Het gaat daarbij zowel om houding als communicatieve vaardigheden. Ook gaan we in op de overtuigingen, normen en waarden die spelen bij het

begeleiden van aios. In de middag oefenen we in subgroepen onder begeleiding van SGBO docenten. Theorie, oefenen, intervisie-achtige momenten wisselen elkaar zo af.

Vorbereidingsopdracht

Je ontvangt tijdig een tekst over het begeleiden, coachen en opleiden met een reflectieopdracht gericht op je eigen kwaliteiten, vaardigheden, routines en gewoonten in leergesprekken met aios. Hoe pak je het aan? Wat gaat je soms minder goed af? In wat voor situaties kom je niet goed verder? Op basis van deze zelfevaluatie formuleer een persoonlijk leerdoel dat aansluit op het thema van de deze dag.

Aanvullende informatie voor ABSG

Bij praktijkopleiders spelen eigen overtuigingen over het begeleiden van aios een rol. Deze overtuigingen hangen samen met persoonlijke normen en waarden. Overtuigingen en rolopvattingen kunnen een spanningsveld oproepen en het gedrag van de praktijkopleider beïnvloeden. Een concrete vraag die we vaak horen is 'Waar ligt de grens bij opleiden en coachen? Tot hoever mag of wil ik gaan in mijn rol als praktijkopleider?'. We willen de deelnemers niet alleen praktische vaardigheden aanbieden, maar ook stil laten staan bij hun opvattingen en overtuigingen. Het tijdschema hieronder past bij de online uitvoering van het programma. Er wordt geregeld een korte pauze ingelast omdat de deelnemers anders hun concentratie verliezen. Bij uitvoeringen klassikaal zal er minder frequent een wat langere pauze zijn.

Overzicht onderwijsopzet

9.00 – 9.50 Start van de dag

Korte introductie van de docenten.

Bespreken van de reflectieopdracht vooraf in subgroepen (ervaringen delen). Wat zijn persoonlijke kwaliteiten en eigenschappen die de deelnemers bij zichzelf herkennen in hun rol als praktijkopleider? Welke routines en gewoontes? Hoe hangen deze samen met hun normen en waarden? Wanneer komen ze voor hun gevoel in een 'spanningsveld' terecht?

Daarna volgt uitleg over de opzet van de dag.

9.50 – 10.00 Ingrediënten en bouwstenen voor een goed leergesprek

Plenaire bespreking, gekoppeld aan de ervaringen uit de voorgaande gesprekken in subgroepen. Uitleg over de voorwaarden voor een goed leergesprek en wat dat vraagt van de praktijkopleider in houding en gedrag. Herkennen van zogenaamde 'bovenstroom' en 'onderstroom'. Ook wordt een gespreksmodel gepresenteerd dat hier ondersteunend aan is.

10.00 – 10.10 Korte pauze

10.10 – 11.00 Onderzoeken van eigen overtuigingen, normen en waarden

Korte oefening met behulp van het model dat voor de pauze is gepresenteerd in twee- of drietallen over de bouwstenen van een goed leergesprek, over de vraag welke overtuigingen, normen en waarden spelen bij de individuele praktijkopleider.

Hoe heb je hier last van in leergesprekken met je aios? Hoe houdt dit verband met het spanningsveld dat je soms ervaart in je rol?

Plenaire terugkoppeling.

11.00 – 11.10 **Korte pauze**

11.10 – 12.30 **Coach- en communicatieve vaardigheden**

Kort worden de belangrijkste coach- en communicatieve vaardigheden gepresenteerd die de basis vormen voor het voeren van leergesprekken met impact. De theorie zal doorgaans niet iets heel nieuws zijn. Het gaat om de koppeling van algemene principes aan het voeren van een leergesprek. De praktijkopleiders oefenen vervolgens in subgroepen met de basisprincipes.

Plenaire terugkoppeling.

12.30 – 13.30 **Lunchpauze**

13.30 – 14.00 **Oefenen met eigen persoonlijke leerdoelen**

De collega docenten stellen zich kort voor.

Er wordt uitleg gegeven over de oefening. Onder begeleiding van een gedragswetenschappelijk docent oefenen de deelnemers vervolgens in subgroepen met leergesprekken waarin ze vorm geven aan hun persoonlijk leerdoel en casuïstiek die ze zelf inbrengen. De opleiders geven en ontvangen feedback aan en van elkaar.

14.00 – 14.20 **Ronde 1 in subgroepen**

14.20 – 14.30 **Korte pauze**

14.30 – 15.00 **Ronde 2 in subgroepen**

15.00 – 15.20 **Ronde 3 in subgroepen**

15.20 – 15.30 **Korte pauze**

15.30 – 15.55 **Resterende vragen en aandachtspunten**

Plenaire terugkoppeling van de belangrijke thema's en inzichten die naar voren kwamen tijdens het werken in subgroepen. Er is ruimte voor resterende vragen.

15.55 – 16.00 **Formuleren van persoonlijke leerdoelen**

Om meer mee te nemen uit de training wordt de praktijkopleiders gevraagd om voor zichzelf vast te leggen wat zij voortaan anders willen doen bij het voeren van leergesprekken.

16.00 – 16.15 **Afronding en evaluatie**

Plenaire bespreking waarin nog enkele vragen aan de orde komen. Wat heeft iedereen opgepikt uit wat tijdens deze dag ter sprake kwam? Is een antwoord gevonden op de eigen leervragen? Wat is het persoonlijke actieplan?

Accreditatie

Gelet op de effectieve onderwijstijd tijdens de contactdag en de zelfstudieopdracht vooraf, die getoetst wordt tijdens het programma, wordt accreditatie aangevraagd voor 6 uur onderwijs.